



# Neznečisťujme ovzdušie spaľovaním odpadu!

Škodlivé látky, ktoré vznikajú pri horení v našich domácnostiach a záhradách, neunikajú vysoko do atmosféry. Zvyčajne padajú späť v blízkosti miesta horenia. Vdychujeme ich a konzumujeme spolu jedlom.

Spaľovanie odpadu v domácich peciach, kotloch alebo v záhradných ohniskách uvoľňuje do ovzdušia nebezpečné znečisťujúce látky.

Domácnosti nie sú na rozdiel od spaľovni vybavené drahými monitorovacími a filtračnými zariadeniami na zmiernenie negatívnych účinkov spaľovania. A zároveň aj na to, aby sa mohol odpad efektívne spaľovať, pri ktorom je dôležitý proces spaľovania. Ten v domácich podmienkach nevieme zabezpečiť tak, aby bolo spaľovanie dokonalé, a preto nie je vhodné takto odpad likvidovať.

Pri vykurovaní je v domácnostiach dovolené spaľovať len také palivá, ktoré výrobca spaľovacieho zariadenia uvádza v návode na použitie. Palivá by sme mali nakupovať iba od oficiálnych predajcov, ktorí môžu zabezpečiť požiadavky na ich kvalitu. Pri vykurovaní je zakázané spaľovať komunálny odpad a druhotné palivá (palivá vyrobené z odpadu).

## Nedodržívaním týchto pravidiel:

1. sa porušuje zákon,
2. sa môže poriadne predažiť údržba spaľovacieho zariadenia, dymovodu a komína,
3. vydrží spaľovacie zariadenie oveľa kratšiu dobu a bude ho pravdepodobne treba predčasne vymeniť,
4. sa do ovzdušia vypúšťajú škodliviny, ktoré môžu vážne poškodzovať zdravie.

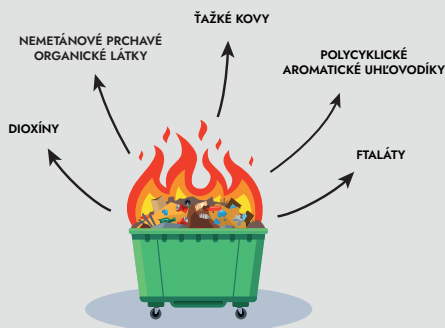
## Spaľovaním odpadu v domácnostiach porušujeme súčasne dva zákony:

§ 32 zákona 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov zakazuje:

- spaľovať odpad a palivo vyrobené z odpadu v iných zariadeniach, ako sú spaľovne odpadu alebo zariadenia na spoluspaľovanie odpadov okrem povolených druhov druhotných palív,
- spaľovať na otvorenom ohnisku a voľnom priestranstve akýkoľvek materiál okrem suchého rastlinného materiálu, ktorý nie je znečistený chemickými látkami

§ 13 zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch zakazuje:

- spaľovanie komunálneho odpadu na otvorených priestranstvách a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach



## Čo sa uvoľňuje do ovzdušia, keď spaľujeme odpad?

Aj ten najbežnejší odpad v domácnosti počas horenia produkuje množstvo škodlivín, ktoré môžu spôsobovať vážne zdravotné problémy. Nemusia sa prejavíť okamžite, ale môžu súvisieť s celým radom zdravotných problémov, od pálenia očí až po zhoršenie chronických ochorení srdca a pľúc, čo môže viesť aj k predčasnému úmrtiu. Najviac ohrozenými sú osoby s ochorením srdca alebo pľúc, seniori, malé deti, osoby s cukrovkou a tehotné ženy.

# Nikdy nespáľujme!!!



PLASTY



GUMU



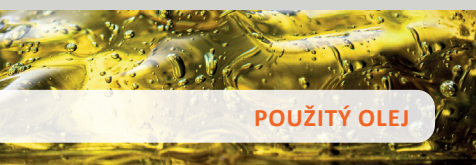
DREVOTIESKU, OKNÁ, NÁBYTKO



PAPIER, NOVINY, ČASOPISY, LETÁKY



TETRAPAKY



POUŽITÝ OLEJ



BIOLOGICKÝ ODPAD

## Ako môžeme znížiť množstvá odpadu v našich domácnostiach?

### Refuse – zamietnuť

- Nepodliehajte módnym trendom a nekupujte každú sezónu nové oblečenie, topánky, doplnky
- Kupujte len výrobky, ktoré skutočne potrebujeme
- Označte si schránku nápisom „Nevhadzujte reklamy“

### Reduce – zredukovať

- Nakupujeme potraviny bez obalu
- Zabezpečme si práve toľko jedla, koľko zjeme, aby sme ho zbytočne nevyhadzovali
- Využívajme obyčajnú vodu z vodovodu
- Uprednostňujeme miestne výrobky a potraviny
- Uprednostňujeme posielanie dokumentov elektronickou formou

### Reuse – znovu použiť

- Uprednostňujeme znovupoužiteľné riešenia namiesto jednorazových (napr. bavlnenú tašku namiesto igelitiek, bavlnené plienky či odličovacie tampóny namiesto jednorazových atď.)
- Využívajme viac knižnice, požičovne, práčovne, požičovne áut
- Ponúkame nepotrebný nábytok, doplnky či textil iným, prípadne odnesme do zberného dvora

### Recycle – zrecyklovať

- Začneme doma triediť odpad – aspoň papier, plast a sklo
- Staré spotrebiče nehádzme do koša, ale na miesta na to určené
- Vracajme do obchodov zálohované sklenené a plastové fľaše aj plechovky
- Zapájajme sa do mobilného zberu papiera

### Rot – skompostovať

- Založme si v záhradke kompost a nosme tam zvyšky z kuchyne
- Zistíme, kde je najbližší verejný kompostér

Najlepší odpad je ten, ktorý nevytvoríme!

Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila Európska únia v rámci programu LIFE. Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR prostredníctvom MŽP SR.